

«فرهیختگان» از روند فعالیت آموزش عالی قطر گزارش می دهد

۱۰ درصد بودجه قطر در اختیار دانشگاه ها

رأی برای توسعه این کشور تربیت کند. در این راستا دولت قطر، بخش خصوصی را نیز به شدت به سرمایه گذاری در بخش آموزش عالی تشویق می کند. برای این منظور دولت برخی قوانین این کشور را اصلاح و تأسیس، تجهیز و پیشرفت دانشگاه ها را هدف گذاری کرده است. در سال ۲۰۱۴ تعداد ۱۶ دانشگاه در قطر بود، اما با سیاستگذاری انجام شده در سال ۲۰۱۹ این تعداد به ۲۹ دانشگاه رسید. موسسات آموزش عالی در قطر ۲۹۰ برنامه آموزشی برای سال تحصیلی ۲۰۲۰-۲۰۱۹ ارائه داده اند که دانشگاه قطر، کالج جامعه، کالج آتلانتیک شمالی و دانشگاه حمد بن خلیفه بیش از ۶۶ درصد از این برنامه ها را ارائه می دهند.

۵/۳ میلیارد دلاری آموزش عالی قطر

دولت قطر در تلاش است تا یک بخش آموزشی قوی و متنوع را در آموزش عالی این کشور به جریان بیندازد که با استانداردهای دانشگاه های بین المللی جهان همسوی باشد. در سال ۲۰۱۹ حدود ۱۹/۲ میلیارد ریال قطر معادل ۵/۳ میلیارد دلار از بودجه قطر به بخش آموزش عالی اختصاص یافت که این میزان معادل ۹/۳ درصد از کل هزینه های دولت را شامل می شود. داده های آماری نشان می دهد حدود ۳/۳ درصد تولید ناخالص داخلی کشور قطر را هزینه های تحصیلی تشکیل می دهد. براساس اعلام بانک جهانی نیز هزینه های تحصیلی در قطر برای سال ۲۰۱۹ یکی از بالاترین هزینه های تحصیلی در خاورمیانه و شمال آفریقا بوده است. براساس گزارش های که از سوی مجمع جهانی اقتصاد در داووس صادر شده است، قطر از نظر شاخص مهارت های آینده نیروی کار رتبه ۶ در سطح جهان و رتبه ۸ را در شاخص مهارت های فارغ التحصیل دارد. در سطح کشور بسیاری از موسسات آموزشی متنوع برای مقاطع مختلف تحصیلی (از مهدکودک تا پایه دوازدهم و موسسات آموزش عالی) وجود دارد که بیش از ۳۳۲ مدرسه و مهدکودک خصوصی ثبت شده با برنامه های درسی مختلف از جمله برنامه های درسی بین المللی و مدارس که مولفه های مختلف جامعه را هدف قرار می دهند، در حالی که تعداد کالج ها، دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی دارای مجوز خصوصی و دولتی طی پنج سال گذشته و به بیش از ۳۰۰ موسسه آموزش عالی رسیده اند. در آخرین رتبه بندی دانشگاه های جهان که هر ساله از سوی مرکز رتبه بندی دانشگاه های جهانی (CWUR) انجام می شود در سال ۲۰۲۱-۲۰۲۰ دو دانشگاه قطر و دانشگاه حمد بن خلیفه به ترتیب در جایگاه هزار و هفدهم و هزار و نهمین قرار گرفته اند.

چشم انداز آموزش عالی در قطر

وزارت آموزش قطر که متولی نظام آموزش عالی در این کشور است علاوه بر سیاستگذاری در این حوزه وظیفه نظارت بر عملکرد دانشگاه ها را نیز به عهده دارد. ارائه بورس های تحصیلی برای دانشجویان قطر، تهیه برنامه و سرفصل های تحصیلی برای مقاطع مختلف و همچنین اقبال مختلف مانند افراد دارای نیازهای ویژه، استعداد های درخشان، آموزش زودرس و آموزش های تخصصی از جمله وظایف وزارت آموزش عالی این کشور است. این وزارتخانه در سند چشم انداز خود فراهم آوردن فرصت های یادگیری دائمی، خلافت و با کیفیت بالا را هدف گذاری و اعلام کرده است که از فرصت های یادگیری با بالاترین کیفیت و برای همه مقاطع پشتیبانی می کند. در واقع توسعه دانش، رشد خلاقیت و مهارت ها، به شکلی که متناسب با پتانسیل ها و توانایی های جامعه قطر باشد در دستور کار سیاستگذاران آموزش عالی این کشور قرار گرفته است.

پیتسبورگ در پنسیلوانیا آمریکا است، تأسیس شد. این دانشگاه رشته های مدیریت کسب و کار، سیستم های اطلاعاتی و علوم رایانه را در مقطع کارشناسی به صورت تمام وقت ارائه می کند. دانشجویان زیادی سالانه درخواست پذیرش خود را به این دانشگاه ارسال می کنند. مدارک اعطایی به دانشجو یان در این دانشگاه همانند مدارک اعطا شده به دانشجویان دانشگاه واشنگتن است. علاوه بر دانشگاه های ذکر شده، دانشگاه پرستاری قطر که یکی از شعب دانشگاه کالجی در شهر آلبرتا کانادا است نیز در سال ۲۰۰۷ در قطر تأسیس شد. این دانشگاه برنامه های کارشناسی پرستاری را به صورت منظم به دانشجویان ارائه می کند. همچنین این دانشگاه برنامه هایی را در مقاطع بالاتر برای دانشجویان در نظر گرفته است. از جمله رشته های ارائه شده در این دانشگاه فناوری سلامت محیطی، سلامت عمومی، ایمنی و بازرسی مواد غذایی، رادیوگرافی پزشکی، متخصص پزشکی، داروسازی و درمان تنفسی است.

ارائه امکانات آموزشی مدرن

قطر امکانات آموزشی مدرنی را در اختیار دانشجویان قرار می دهد و دانشگاه های این کشور با دانشگاه های معتبر اروپایی در ارتباط هستند. تحصیل در قطر در بعضی رشته ها به زبان انگلیسی ارائه می شود به همین خاطر داشتن مدرک معتبر زبان، یکی از شرایط اخذ پذیرش از دانشگاه های این کشور است. هزینه زندگی و تحصیل در قطر با توجه به رشته و دانشگاه محل تحصیل و محل زندگی دانشجویان متفاوت است. دانشجویان می توانند برای تحصیل در قطر بورسیه تحصیلی دریافت کنند و از امکاناتی مانند خوابگاه، اینترنت، کتابخانه، شهر به دانشگاه و... یک سال به طور رایگان استفاده کنند. افرادی که مایل به تحصیل به زبان عربی در این کشور هستند، می توانند تقاضای بورسیه تحصیلی یک ساله بدهند. در صورت تأیید شدن درخواست، امکانات مذکور به طور رایگان یا با هزینه بسیار پایین در اختیار دانشجوی قرار می گیرد. طبق سیاستگذاری دولت قطر، آموزش عالی در این کشور یکی از مهم ترین ارکان سند ملی ۲۰۳۰ قطر است که هدف آن ایجاد اقتصاد متنوع دانش محور است. وزارت آموزش عالی به عنوان بدنه ای که وظیفه تعیین سیاست های آموزشی در این کشور را برعهده دارد، قصد دارد نسلی از متفکران خلاق، سختکوش، متعدد و مسلح به مهارت های قرن بیست و یکم

و شناخته شده ترین دانشگاه این کشور، دانشگاه «حمد بن خلیفه» است. این دانشگاه در سال ۲۰۱۰ تأسیس شد و در حال حاضر بیش از ۹۰۰ دانشجو در این دانشگاه مشغول تحصیلند که تنها ۳۴ درصد از این تعداد، دانشجویان بومی این کشور هستند. جالب است بدانید دانشجویانی با بیش از ۶۰ ملیت مختلف در حال حاضر در ۶ دانشگاه مطالعات اسلامی، علوم اجتماعی، مهندسی، حقوق، بهداشت و سلامت و دانشگاه سیاست مشغول تحصیل هستند.

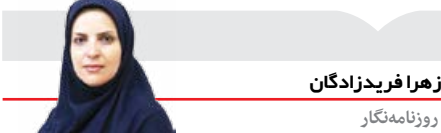
دانشگاه های غیر دولتی قطر

علاوه بر دانشگاه دولتی قطر دانشگاه های دیگری نیز در این کشور وجود دارد که عمدتاً شعب دانشگاه های اروپایی یا آمریکایی در این کشور است و دانشجویان می توانند از آموزش های برابر با دانشگاه های آمریکایی و اروپایی در این دانشگاه ها استفاده کنند. از جمله مهم ترین مراکز تحصیلات عالی در قطر آکادمی قطر، مدرسه مهندسی قطر، کالج شمال جزیره و مدارس تجاری اروپایی را می توان نام برد. اکثر این دانشگاه ها در مناطق شمالی این کشور قرار دارند. در سال ۲۰۰۱ میلادی دانشگاه های قطر توانستند برنامه کامل طراحی (VCCU) (دانشگاه مشترک المنافع ویرجینیا) را دریافت کنند. برنامه آموزشی VCU متشکل از دروس و منابع آموزشی دانشگاه مشترک المنافع ویرجینیا و دانشکده هنر در قطر است و به دانشجویانی که دوره های آموزشی برنامه فوق را با موفقیت سپری کنند، مدرک کارشناسی اعطا خواهد شد. دانشگاه پزشکی ویل کرنل یکی از دانشگاه های معتبر غیر دولتی قطر است. این دانشگاه در سال ۲۰۰۲ میلادی در قطر تأسیس شد که شعبه ای از دانشگاه کرنل نیویورک است. این دانشگاه در زمینه های آموزش پزشکی با اداره ملی بهداشت و مراقبت های بهداشتی - تحقیقاتی در قطر نیز همکاری های گسترده ای دارد. دانشگاه TAMU نیز همانند دانشگاه کرنل شعبه ای از دانشگاه تگزاس آمریکا است که یکی از برترین کالج های مهندسی در قطر محسوب می شود. در این دانشگاه دوره های کارشناسی تمام وقت در تمامی رشته های مهندسی برق، شیمی، مکانیک و نفت به دانشجویان ارائه می شود. اساتیدی که در هیأت علمی این دانشگاه مشغول فعالیت هستند از ۱۵ کشور جهان به قطر آمده اند. در سال ۲۰۰۴ دانشگاه کرانگی ملون قطر که یکی از پربسی های دانشگاه کرانگی ملون

بر گسترش دانشگاه ها و دانشکده ها مدنظر دولت قرار داشت، لذا در راستای نیازهای جمعیتی رشته های تخصصی به دانشگاه اضافه شد. به این ترتیب چهار کالج شامل آموزش، علوم انسانی و علوم اجتماعی، شریعت و مطالعات اسلامی به دانشگاه قطر اضافه شد. پس از آن و در سال ۱۹۸۰ دانشگاه مهندسی و در سال ۱۹۸۵ کالج مدیریت و اقتصاد در دانشگاه قطر راه اندازی شد و به سرعت گسترش پیدا کرد. علاوه بر این، مسئولان دانشگاه قطر چندین مرکز تحقیقاتی مستقل کوچک نیز راه اندازی کردند. در سال ۱۹۹۶ بنیاد آموزش و پرورش و بنیاد قطر تأسیس شد. در این سال نظام آموزش عالی که نظام جدیدی در سیستم آموزشی قطر بود، شکل گرفت. با شکل گیری این نظام وظایف و خدمات در دانشگاه قطر مورد رزایی مجدد قرار گرفت. در سال ۲۰۰۳، این دانشگاه برای افزایش کارایی عملکردهای اداری و دانشگاهی خود اصلاحاتی را در روند فعالیت خود اعمال کرد. برای این منظور، برنامه استراتژیک دانشگاه ها برای یک دوره سه ساله (۲۰۱۳-۲۰۱۰) تدوین شد. براساس این برنامه مقرر شد کیفیت آموزش و خدمات به طور موثر و متمرکز ارتقا پیدا کند. در این طرح همچنین، بر موضوع پژوهش تأکید ویژه ای شد.

دانشگاه قطر: تنها دانشگاه دولتی

دانشگاه قطر تنها دانشگاه دولتی در این کشور است که با برخورداری از دانشکده های هنر، علوم، مدیریت بازرگانی و اقتصاد، مهندسی، قانون، شریعت و مطالعات اسلامی، داروسازی، پزشکی، علوم بهداشت و دندان پزشکی، سالانه دانشجویان فراوانی را جذب می کند. در حال حاضر حدود ۹ هزار دانشجو در این دانشگاه تحصیل می کنند که ۶۴ درصد از آنها را بانوان تشکیل می دهند. نکته قابل توجه در مورد دانشگاه قطر این است که دانشجویان بیش از ورود به این دانشگاه باید ابتدا دوره ای از مهارت های مهم مانند ریاضیات، زبان انگلیسی و کامپیوتر آموزش ببینند و در صورت تسلط کامل بر این مهارت ها امکان تحصیل در دانشگاه قطر را دارند. در دانشگاه قطر علاوه بر تدریس دروس دانشگاهی، زیرساخت های تحقیقاتی از جمله آزمایشگاه های تحقیقاتی پیشرفته وجود دارد. همچنین در این دانشگاه کتابخانه بسیار بزرگی وجود دارد که بیش از هزاران کتاب و از جمله مجموعه ای ارزشمند از نسخ خطی نادر را در اختیار دانشجویان می گذارد. پس از دانشگاه قطر، بزرگ ترین

زهره فریدزایدان

روزنامه نگار

دانشگاه ها و نظام آموزش عالی یک کشور را می توان ویتترین سطح علمی آن کشور دانست. هر چه نظام آموزش عالی، کارآمد و دقیق تر باشد، خروجی علمی کشورها، بیشتر و در نتیجه جایگاه علمی آن کشور در عرصه بین المللی بهتر خواهد شد. این تصور اشتباه که پیشینه تاریخی و فرهنگی یک کشور، تعیین کننده یا هدایت کننده سطح علمی آن کشور است، متأسفانه باوری است که سیاستگذاران نظام آموزش عالی را از ایجاد تحول در نظام آموزشی باز می دارد. مطالعه تاریخ کشورها و بررسی وضعیت کنونی آموزش عالی آنها این ادعا را ثابت می کند بسیاری از کشورهایی که تاریخچه و قدمت دیرینه ای ندارند، اکنون در رتبه بندی های علمی جهان جایگاه های خاصی کسب کرده اند. بررسی دلایل این اتفاق نشان می دهد سیاستگذاری های درست و اصلاحات قوانین گذشته و به روز رسانی نظام آموزشی در این کشورها، مهم ترین دلیل تغییر رویکرد نظام آموزش عالی در این کشورها بوده است. یکی از کشورهایی که در طول دو دهه اخیر، تحولات چشمگیری را در نظام آموزش عالی خود اعمال کرده، کشور قطر است.

قطر: کشوری بی پیشینه اما آینده دار

قطر یکی از چندین شیخ نشین نوین یاد واقع در شبه جزیره عربستان است. اسناد تاریخی نشان می دهد منطقه قطر از دیرباز بخشی از منطقه تحت فرمان شاهنشاهی ساسانی بوده است. در دانشنامه بریتانیکا نوشته شده: «پیش از تصرف توسط امپراتوری عثمانی، قطر برای سال های طولانی تحت حاکمیت حکومت ایران بوده و هر سال سه هزار روبیه برای حق ماهیگیری و صید موراید، مالیات پرداخت می کرده است.» قطر با نام رسمی «دولت قطر» کشوری با مساحت ۱۱ هزار و ۴۳۹ کیلومتر مربع در جنوب غربی قاره آسیا در منطقه خاورمیانه قرار دارد و پایتخت آن، دوحه است. این کشور به صورت امارتی مطلقه و ارثی از میانه قرن ۱۹ میلادی توسط خاندان آل ثانی فرمانروایی می شود. این کشور تا سال ۱۹۷۱ تحت حمایت بریتانیا بود. پس از استقلال در سال ۱۹۷۱ به سبب درآمدهای سرشار نفتی و گاز طبیعی، این کشور تبدیل به یکی از ثروتمندترین کشورهای منطقه شد. مجله فوربز قطر را ثروتمندترین کشور جهان معرفی کرده است. این کشور دارای بالاترین شاخص توسعه انسانی بین کشورهای جهان عرب است که بالاترین درآمد سرانه را در جهان دارد. زبان رسمی این کشور عربی است و از زبان انگلیسی معمولاً به عنوان زبان دوم استفاده می شود. براساس آخرین سرشماری انجام شده، جمعیت این کشور در سال ۲۰۱۷، ۲،۰۰۰،۰۰۰ و ۶۰۰ هزار نفر بوده که از این تعداد ۱۳ هزار شهروند قطری و ۲،۰۰۰،۰۰۰ هزار تبعه خارجی هستند.

آموزش عالی قطر از گذشته تاکنون

در سال ۱۹۷۳ و با دستور مستقیم امیر قطر اولین دانشکده در دوحه پایتخت قطر تأسیس شد. در سند چشم انداز این دانشگاه، آموزش به عنوان اولویت توسعه کشور در دستور کار دولت قرار گرفت. با توجه به جمعیت اندک در آن زمان، در سال نخست فعالیت این دانشکده تنها ۵۷ دانشجوی پسر و ۹۳ دانشجوی دختر برای تحصیل پذیرفته شدند. در سال ۱۹۷۷ و با توجه به اینکه توسعه سریع کشور مبتنی

چارسوی فناوری

تشخیص کووید-۱۹ با نوعی آزمایش خون

به گزارش ایسنا و به نقل از ساینس دلیلی، شاید نوعی آزمایش خون که پیامدهای احتمالی را در بیماران مبتلا به نارسایی قلبی پیش بینی می کند، به روش خوبی برای تشخیص و درمان کووید-۱۹ تبدیل شود. پژوهشگران دانشگاه آلبرتا، سطح پپتید «آنژیوتانسین» (Angiotensin) را در خون ۱۱۰ بیمار که با خطر سکنه یا حمله قلبی، به نارسایی قلبی مبتلا شده بودند، بررسی کردند. پپتیدهای آنژیوتانسین، پروتئین هایی هستند که سیستم قلبی-عروقی را تنظیم می کنند و در بیماران مبتلا به نارسایی قلبی و کووید-۱۹ دچار تغییر می شوند. پژوهشگران در بررسی های خود دریافتند که نسبت بالای میان پپتیدهای مفید و مضر می تواند به پیامدهای بهتری از جمله کاهش خطر مرگ و زمان بستری شدن در بیمارستان بینجامد. بدین ترتیب، بررسی کردن تنها یک نوع از پپتیدها نمی تواند اطلاعات کافی را فراهم کند. گوین اودیبت (Gavin Oudit)، از پژوهشگران این پروژه گفت: «پژوهش ما نشان می دهد ما باید هر دو جنبه را در نظر بگیریم و هم پپتید خوب و هم پپتید بد را مورد بررسی قرار دهیم. اگرچه اطلاعات این پژوهش به نارسایی قلبی مربوط هستند، اما می توانند پیامدهای خوبی برای بیماران مبتلا به کووید-۱۹ نیز به همراه داشته باشند.»

روس ها برای تولید انبوه واکسن کووید-۱۹ اقدام می کنند

به گزارش ایسنا به نقل از لایو مینت، رئیس صندوق ثروت ملی روسیه اعلام کرد این کشور در نظر دارد با همکاری کشورهای دیگر، تا پایان سال جاری ۲۰۰ میلیون دوز از واکسن کرونا را به تولید برساند. هم اکنون صندوق سرمایه گذاری مستقیم روسیه که حدود ۱۰ میلیارد دلار بودجه را مدیریت می کند، در چندین پروژه واکسن کرونا، در حال همکاری با موسسات تحقیقاتی دولتی است. رئیس این صندوق گفت امیدوار است این پروژه در ماه آتی اجازه آغاز تولید واکسن کرونا و روس را دریافت کند، چرا که هفته گذشته، اولین فاز آزمایش یک واکسن کرونا در این کشور به اتمام رسید و روسیه در نظر دارد هر چه سریع تر تولید انبوه را آغاز کند. روس ها معتقدند تولید انبوه این واکسن می تواند آغاز موج دوم احتمالی واکسن را متوقف کند. وی ادامه داد: «روسیه خود می تواند تا پایان سال جاری در موقعیتی باشد که ۳۰ میلیون دوز از واکسن کرونا را تولید کند و در همکاری با کشورهای دیگر این تعداد را به ۲۰۰ میلیون دوز برساند. هم اکنون موسسه تحقیقات علمی آپیدمولوژی و میکروبیولوژی «گاما لیا» (Gamaleya) روسیه در حال انجام آزمایش واکسن روی داوطلبان نظامی و غیرنظامی است. فاز دوم این آزمایش هم ۱۲ اوت سال جاری به پایان خواهد رسید.»

دورکاری عامل تشدید حملات سایبری به کاربران فضای مجازی

به گزارش مهر به نقل از نیواطلس، نتایج یک بررسی جهانی نشان می دهد طراحی و انتشار بدافزارهای مرتبط با ویروس کرونا نیز افزایش یافته و هرکس تلاش می کنند به این بهانه کاربران را فریب داده و اطلاعات خصوصی آنها را سرقت کنند. تحقیق مذکور که توسط موسسه وی ام ویر کرین بلاک صورت گرفته، نشان می دهد حدود ۹۱ درصد از شرکت ها و کسب و کارها در نقاط مختلف جهان شاهد افزایش حملات سایبری بوده اند و این مشکل به خصوص برای کارکنان دورکار آنها رخ داده است. این پژوهش که با کمک موسسه اپینوین مترز در ماه مارس گذشته انجام شده، با همکاری ۳۰۱۲ مدیر در حوزه فناوری اطلاعات و امنیتی سایبری صورت گرفته که در کشورهای هم چون ژاپن، استرالیا، آلمان، انگلیس و سنگاپور مشغول به کار بوده اند. در شرایطی که ۹۰ درصد این مدیران از افزایش حملات سایبری در سال ۲۰۲۰ در مقایسه با سال ۲۰۱۹ خبر داده اند، ۸۰ درصد هم تصریح کرده اند که حملات سایبری سال جاری میلادی پیچیده تر شده است. ۹۴ درصد پاسخ دهندگان از وقوع حداقل یک حمله سایبری علیه سازمان متبوع خود در ۱۲ ماه اخیر خبر داده اند. مهم ترین عامل موفقیت این حملات آسیب پذیری ها و نقص های امنیتی سیستم های عامل است.

آزمایش موفقیت آمیز تست آنتی بادی کرونا در ۲۰ دقیقه

به گزارش مهر به نقل از دیلی میل، نتیجه آزمایش بالینی یک تست آنتی بادی ویروس کرونا که در ۲۰ دقیقه نتیجه آن مشخص می شود، موفقیت آمیز بوده است. این کیت تست کوچک می تواند در ۲۰ دقیقه و با دقت ۹۸/۶ درصد ابتدای فرد به ویروس کرونا را تشخیص دهد. آزمایش های بالینی این تست در ماه ژوئن و بدون سرعودا انجام شده است. در همین راستا توسعه دهندگان این تست که در انتظار تأیید قانونی آن هستند، هزاران نمونه از آن را تولید کرده اند. مقامات دولتی در این کشور امیدوارند تست قبل از پایان سال جاری برای اجرای طرح وسیع بررسی ابتدای افراد به ویروس کرونا در بازار فراهم شود. همچنین وزارت بهداشت انگلیس مشغول مذاکراتی با تولیدکنندگان است تا میلیون ها کیت تست را قبل از پایان سال بخرد. این تست ها احتمالاً رایگان هستند و افراد می توانند به طور آنلاین آن را سفارش دهند، این درحالی است که برای انجام تست های آنتی بادی تأیید شده در انگلیس باید نمونه خون فرد به آزمایش فرستاده شود و این امر ممکن است چند روز طول بکشد.